

На основу члана 122. став 4, члана 126. став 5. и члана 127. став 5. Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/2005 и 91/2010) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, 55/2004 и 44/2010), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О КОНТРОЛИ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ НА КОНСОЛИДОВАНОЈ ОСНОВИ

1. Овом одлуком прописују се ближи услови и начин вршења контроле банкарске групе на консолидованој основи, обим и садржај консолидованих финансијских извештаја ове групе, ближи услови и начин управљања ризицима на нивоу те групе, као и начин извештавања Народне банке Србије, односно учесталост подношења консолидованих финансијских извештаја и начин утврђивања и достављања података из члана 127. став 1. Закона о банкама (у даљем тексту: Закон).

Контрола банкарске групе на консолидованој основи

2. Народна банка Србије врши контролу на консолидованој основи:

1) банкарске групе чије највише матично друштво има седиште у Републици Србији;

2) банкарске групе чије највише матично друштво има седиште изван Републике Србије а чију контролу на консолидованој основи регулаторно тело државе порекла тог друштва не врши на начин који задовољава услове Народне банке Србије, односно ако не постоји одговарајућа сарадња;

3) банке са седиштем у Републици Србији – члана банкарске групе чију контролу на консолидованој основи врши регулаторно тело државе порекла највишег матичног друштва те групе, као и подређених друштава ове банке и придружених друштава зависних друштава те банке (потконсолидација).

Контролом на консолидованој основи на начин који задовољава услове Народне банке Србије, у смислу става 1. одредба под 2) ове тачке, сматра се контрола коју регулаторно тело из те одредбе врши у складу с међународним стандардима и принципима Базелског комитета за супервизију банака, а одговарајућом сарадњом, у смислу те одредбе, сматра се споразум о сарадњи закључен с тим телом, односно успостављена размена информација.

3. Ако је више банака са седиштем у Републици Србији подређено истом банкарском холдингу или припада банкарској групи из тачке 2. став 1. одредба под 3) ове одлуке – највишим матичним друштвом у Републици Србији сматра се банка која има највећу билансну суму.

Обим и садржај консолидованих финансијских извештаја банкарске групе

4. Највише матично друштво банкарске групе чију контролу на консолидованој основи врши Народна банка Србије (у даљем тексту: највише матично друштво) дужно је да саставља и Народној банци Србије подноси консолидоване финансијске извештаје банкарске групе (у даљем тексту: консолидовани финансијски извештаји), чије се позиције процењују у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Под консолидованим финансијски извештајима, у смислу ове одлуке, подразумевају се консолидовани биланс стања и биланс успеха.

5. Највише матично друштво је дужно да при сачињавању консолидованих финансијских извештаја примени метод пуне консолидације – на основу својих финансијских извештаја и финансијских извештаја својих зависних друштава која нису друштва за осигурање, односно друштва за управљање инвестиционим фондовима, односно друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, као и да обезбеди да сви чланови банкарске групе на које се примењује овај метод користе јединствене рачуноводствене политике, односно јединствена начела вредновања рачуноводствених позиција и њиховог исказивања у појединачним финансијским извештајима.

Изузетно од става 1. ове тачке, највише матично друштво може при сачињавању консолидованих финансијских извештаја применити метод пропорционалне консолидације ако је његова одговорност за пословање подређеног друштва ограничена само на његов удео у капиталу овог друштва, и то с обзиром на одговорност других акционара или чланова тог друштва који су солвентни у смислу прописа којима се уређује њихово пословање.

Процену одговорности из става 2. ове тачке врши Народна банка Србије, а на основу:

- документације којом највише матично друштво доказује висину свог удела у капиталу подређеног друштва;
- друге документације за коју закључи да јој је потребна (нпр. споразум о међусобним правима и обавезама других акционара или чланова подређеног друштва).

6. Учешћа највишег матичног друштва у придруженим друштвима, као и у зависним друштвима која су друштва за осигурање, друштва за управљање инвестиционим фондовима, односно друштва за управљање добровољним пензијским фондовима – приказују се у консолидованим финансијским извештајима применом метода удела.

7. Ако Народна банка Србије процени да, осим повезаности утврђене у тач. 5. и 6. ове одлуке, постоји друга врста повезаности између банке и лица у финансијском сектору, може наложити спровођење консолидације ове банке и ових лица, као и у ком обиму и на који начин ће се спровести та консолидација.

8. Највише матично друштво није дужно да у консолидовани финансијски извештај укључи подређено друштво које је лице у финансијском сектору у следећим случајевима:

- кад је укупна билансна сума тог подређеног друштва мања од 1% билансне суме највишег матичног друштва или банке;
- кад то подређено друштво нема утицај на несметано вршење контроле на консолидованој основи;
- кад би укључивање тог подређеног друштва у консолидовани финансијски извештај наводило на погрешне закључке при вршењу контроле на консолидованој основи;
- кад то подређено друштво има седиште у трећој држави а постоје правне препреке за достављање потребних информација.

Ако највише матично друштво има више подређених друштава, није дужно да у консолидовани финансијски извештај укључи та подређена друштва ако им је збир билансне активе мањи од 1% билансне суме највишег матичног друштва или банке.

Процену да највише матично друштво није дужно да у консолидовани финансијски извештај укључи подређено друштво, односно подређена друштва на начин из ст. 1. и 2. ове тачке врши Народна банка Србије, а на основу:

- годишњег финансијског извештаја највишег матичног друштва у Републици Србији, односно друштва које у највишем матичном друштву има знатно учешће и подређеног друштва или друштава;
- друге документације за коју закључи да јој је потребна.

Учешће највишег матичног друштва у капиталу правног лица које није укључено у консолидовани финансијски извештај представља одбитну ставку од капитала банкарске групе.

Највише матично друштво је дужно да обезбеди достављање свих података у вези са искључивањем појединачних правних лица из консолидованог финансијског извештаја а неопходни су за спровођење контроле на консолидованој основи, односно за потребе извештавања Народне банке Србије.

Управљање ризицима на нивоу банкарске групе

9. Највише матично друштво је дужно да обезбеди свеобухватан и поуздан систем управљања свим ризицима којима је банкарска група изложена или може бити изложена у свом пословању, у складу са Законом и одлуком којом се уређује управљање ризицима банке.

Највише матично друштво је дужно да својим унутрашњим актима уреди начин управљања ризицима и обезбеди да сваки члан банкарске групе унутрашње акте усклади са унутрашњим актима највишег матичног друштва, као и с природом, обимом и сложеностју активности банкарске групе.

10. Највише матично друштво је дужно да обезбеди да се:

- процес интерне процене адекватности капитала и израчунавање великих изложености банкарске групе врше у складу са одлуком којом се уређује управљање ризицима банке;
- улагања банкарске групе у капитал лица која нису лица у финансијском сектору и улагања у основна средства врше у складу са Законом.

11. Највише матично друштво је дужно да усвоји и спроводи унутрашње акте којима се уређује:

- објављивање података, односно информација за банкарску групу на консолидованој основи, у складу са одлуком којом се уређује објављивање података и информација банке;

– састављање и подношење финансијских и других извештаја за банкарску групу на консолидованој основи, у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује извештавање о адекватности капитала банке.

Капитал и минимални капитални захтеви за банкарску групу

Капитал банкарске групе

12. Највише матично друштво је дужно да капитал банкарске групе израчунава на основу података из консолидованих финансијских извештаја, у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Капитал банкарске групе чине елементи капитала утврђени одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, као и резерве банкарске групе.

Одбитне ставке од капитала банкарске групе чине одбитне ставке од капитала банке утврђене одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, учешћа у придруженим и зависним друштвима која се у консолидованим финансијским извештајима приказују методом удела, као и износ учешћа највишег матичног друштва у капиталу правног лица које је искључено из консолидације у складу с тачком 8. ове одлуке.

Капитални захтеви за банкарску групу

13. Показатељ адекватности капитала банкарске групе је однос капитала банкарске групе и збира:

– активе пондерисане кредитним ризиком за банкарску групу израчунате у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

– капиталних захтева за тржишне ризике и за оперативни ризик банкарске групе израчунатих у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, помножених реципрочном вредношћу показатеља адекватности капитала банке.

14. Банкарска група је дужна да показатељ адекватности капитала одржава на нивоу који није нижи од 12%, односно од нивоа који одреди Народна банка Србије.

На обрачун показатеља адекватности капитала банкарске групе сходно се примењују одредбе става 1. ове тачке, као и одредбе одлуке

којом се уређује адекватност капитала банке, осим ако овом одлуком није друкчије прописано.

Капитални захтев за кредитни ризик

15. Највише матично друштво је дужно да за израчунање износа активе пондерисане кредитним ризиком за банкарску групу користи стандардизовани приступ или приступ заснован на интерном рејтингу (IRB приступ), у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Износ активе из става 1. ове тачке чини укупан износ изложености пондерисане кредитним ризиком за банкарску групу израчунат у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

16. Највише матично друштво је дужно да износ изложености ризику измирења/испоруке и ризику друге уговорне стране израчунава за сваког појединачног члана банкарске групе, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Капитални захтев за тржишне ризике

17. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за тржишне ризике израчунава у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

18. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за ценовни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе израчунатих у складу са одредбама одлуке којом се уређује адекватност капитала банке које се односе на израчунавање капиталних захтева за тржишне ризике.

Изузетно од става 1. ове тачке, а за чланове банкарске групе који испуњавају услове за израчунавање капиталног захтева за ценовни ризик у складу са одредбама одлуке којом се уређује адекватност капитала банке које се односе на израчунавање активе пондерисане кредитним ризиком – највише матично друштво може израчунавати капиталне захтеве за ценовни ризик у складу с тим одредбама.

19. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за девизни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе код којих је збир укупне нето

отворене девизне позиције и апсолутне вредности те позиције у злату већи од 2% њиховог капитала. Капитални захтев за девизни ризик сваког члана банкарске групе израчунава се у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе обрачунава се на основу података из појединачних финансијских извештаја чланова банкарске групе – применом методе агрегирања, без могућности међусобног нетирања позиција с различитим предзнаком тих чланова.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе може се обрачунати и применом метода пуне консолидације, под условом и на начин који су за примену овог метода код утврђивања те позиције прописани одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе, као збир укупне нето отворене девизне позиције и апсолутне вредности нето отворене позиције у злату, не може бити већа од 20% капитала банкарске групе, с тим да се на израчунавање те позиције сходно примењују одредбе ове одлуке, одлуке којом се уређује управљање ризицима банке и одлуке којом се уређује адекватност капитала банке.

20. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за робни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе израчунатих у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Капитални захтев за оперативни ризик

21. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за оперативни ризик израчунава применом приступа основног индикатора, стандардизованог приступа, напредног приступа или комбинације наведених приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке – на консолидованој основи.

Ако највише матично друштво примењује приступ основног индикатора, дужно је да индикатор изложености на нивоу банкарске групе израчунава на основу података из консолидованог биланса успеха у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво примењује стандардизовани приступ, дужно је да:

- капитални захтев на нивоу банкарске групе израчунава на основу података из консолидованог биланса успеха;
- обезбеди, на нивоу банкарске групе, јединствене политике, поступке и критеријуме за распоређивање пословних активности у линије пословања;
- обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену овог приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво за обрачун капиталног захтева користи напредни приступ, дужно је да обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену овог приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво или њему подређено друштво из банкарске групе за израчунавање капиталног захтева користи комбинацију приступа у смислу става 1. ове тачке, дужно је да обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену ове комбинације у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

*Услови и начин давања сагласности
Народне банке Србије*

22. Народна банка Србије даје сагласност банкарској групи за примену:

- IRB приступа кредитном ризику;
- сопствених процена фактора волатилности и интерних модела за израчунавање потпуно прилагођене вредности изложености;
- напредног приступа за израчунавање капиталног захтева за оперативни ризик;
- метода интерног модела за израчунавање капиталног захтева за ризик друге уговорне стране;
- приступа интерних модела за израчунавање капиталног захтева за ценовни, девизни или робни ризик;
- интерних модела за вредновање опција;
- модела осетљивости за израчунавање позиција у финансијским инструментима.

За добијање сагласности из става 1. ове тачке, Народној банци Србије доставља се заједнички захтев с потребном документацијом, под условима и на начин прописаним одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Кад је надлежна за контролу на консолидованој основи банке која је подређена банкарском холдингу са седиштем у Европској унији, Народна банка Србије у поступку одлучивања по захтеву из става 2. ове тачке сарађује с надлежним регулаторним телима држава у којима је седиште члана банкарске групе.

Ако један од чланова банкарске групе користи интерни модел из става 1, алинеје од пете до седме, ове тачке, дужан је да износ који је добијен применом тог модела укључи у обрачун показатеља адекватности капитала за одговарајући ризик.

Остали захтеви за банкарску групу

Изложеност банкарске групе

23. Изложеност банкарске групе према једном лицу или према групи повезаних лица израчунава се на основу консолидованог биланса стања банкарске групе који се односе на то лице или ту групу.

На израчунавање укупне изложености према једном лицу или према групи повезаних лица сходно се примењују одредбе одлуке којом се уређује управљање ризицима банке. Највише матично друштво је дужно да за банкарску групу примењује лимите изложености у складу са одлуком којом се уређује управљање ризицима банке.

Улагања у капитал лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства

24. На лимите улагања банкарске групе у капитал лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства примењују се одредбе члана 34. Закона.

За израчунавање лимита улагања из става 1. ове тачке користи се капитал банкарске групе на консолидованој основи, а износ овог улагања израчунава се на основу консолидованих финансијских извештаја.

Интерни капитал

25. Највише матично друштво је дужно да на нивоу банкарске групе успостави континуирани процес интерне процене адекватности капитала, као и да врши расподелу интерног капитала.

Највише матично друштво је дужно да у процесу интерне процене адекватности капитала на банкарску групу сходно примењује одредбе одлуке којом се уређује управљање ризицима банке.

Објављивање података и информација на консолидованој основи

26. Највише матично друштво је дужно да на банкарску групу сходно примењује одредбе одлуке којом се уређује објављивање података и информација банке.

Начин извештавања Народне банке Србије

27. Највише матично друштво је дужно је да успостави поуздан систем извештавања који ће обезбедити прикупљање од чланова банкарске групе информација потребних за ефикасно спровођење одредаба ове одлуке, одлуке којом се уређује адекватност капитала банке и одлуке којом се уређује управљање ризицима банке.

28. Банка је дужна да Народној банци Србије доставља податке о структури банкарске групе, односно податке о саставу групе друштва у оквиру које послује, као и о саставу и члановима банкарске групе.

Подаци о саставу банкарске групе и групе друштва у оквиру које банка послује садрже списак чланова обе групе и шематски приказ њихове међусобне повезаности по основу власништва (директног и индиректног) и по основу управљачких односа (директних и индиректних).

Подаци о члану банкарске групе садрже: пословно име, седиште, матични број, претежну делатност, висину билансне суме, износ капитала, учешће других чланова банкарске групе у капиталу и/или управљачким правима тог члана, податке о лицима именованим у органе управљања члана банкарске групе (име и презиме, матични број) и друге податке.

Подаци из ове тачке достављају се на обрасцима СБГ – 1, СБГ – 2 и СБГ – 3, који су одштампани уз ову одлуку и њен су саставни део.

29. Највише матично друштво је дужно да за банкарску групу доставља Народној банци Србије:

– консолидоване финансијске извештаје утврђене одлуком којом се уређује извештавање банака;

- консолидоване извештаје о капиталу и капиталним захтевима банкарске групе прописане одлуком којом се уређује извештавање о адекватности капитала банке;
- консолидоване годишње финансијске извештаје банкарске групе;
- консолидоване ревидиране годишње финансијске извештаје банкарске групе;
- мишљење спољног ревизора о консолидованим финансијским извештајима;
- остале податке на захтев Народне банке Србије.

30. Највише матично друштво је дужно да податке из тачке 28. ове одлуке са стањем на дан 31. децембра текуће године доставља Народној банци Србије – најкасније 31. јануара наредне године.

Највише матично друштво је дужно да о промени података о структури банкарске групе обавести Народну банку Србије у року од 30 дана од дана настанка промене.

31. Највише матично друштво је дужно да консолидоване финансијске извештаје из тачке 29. ове одлуке доставља Народној банци Србије у роковима и на начин који су прописани Законом.

Највише матично друштво је дужно да податке из тачке 29. став 1, алинеја друга, ове одлуке доставља на начин и у роковима који су прописани одлуком из те алинеје.

32. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о спровођењу одредаба Закона о банкама које се односе на контролу банкарске групе на консолидованој основи („Службени гласник РС“, бр. 86/2007, 63/2008 и 112/2008).

33. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се од 31. децембра 2011. године.

ИО НБС бр. 44

16. јуна 2011. године
Београд

Председавајући
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Дејан Шошкић, с.р.

Образац СБГ – 1

 (пословно име и седиште банке)

 (матични број банке)

ОБАВЕШТЕЊЕ О САСТАВУ ГРУПЕ ДРУШТАВА

Редни број	Матични број члана	Пословно име и седиште члана

ШЕМА ГРУПЕ ДРУШТАВА

У _____, __. __. 20__ године

 (телефон за контакте)

Обавештење сачинио/ла

 (потпис)

Образац СБГ – 2

 (пословно име и седиште банке)

 (матични број банке)
ОБАВЕШТЕЊЕ О САСТАВУ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Редни број	Матични број члана	Пословно име и седиште члана

ШЕМА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Обавештење сачинио/ла

У _____, __. __. 20__ године

 (потпис)

 (телефон за контакте)

Образац СБГ – 3

_____ (пословно име и седиште банке)

_____ (матични број банке)

Редни број члана: _____

Стање на дан: ____ . ____ . 20 __ . године

ПОДАЦИ О ЧЛАНУ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Редни број	Опис	Ознака	Садржај
1.	Пословно име члана	–	
2.	Матични број члана	–	
3.	Седиште и адреса члана	–	
4.	Подаци за контакт	–	телефон, број факса, мејл
5.	Правна форма	01	акционарско друштво
		02	друштво са ограниченом одговорношћу
		03	командитно друштво
		04	ортачко друштво
6.	Врста правног лица	01	банка
		02	друштво за осигурање
		03	покровитељ емисије хартија од вредности
		04	друштво за управљање инвестиционим фондом, односно друштво за управљање добровољним пензијским фондом
		05	брокерско-дилерско друштво
		06	привредно друштво које обавља послове финансијског лизинга
		07	остало
7.	Повезаност највишег матичног друштва с чланом	01	контролно учешће
		02	знатно учешће
		03	остало
8.	Делатност члана	–	претежна делатност из решења Агенције за привредне регистре
9.	Актива (билансна	–	износ, у хиљадама динара, на дан

	и ванбилансна) члана		31. децембра претходне године или 30. јуна текуће године
10.	Капитал члана	–	износ, у хиљадама динара, на дан 31. децембра претходне године или 30. јуна текуће године
11.	Процент учешћа банкарске групе у капиталу члана	–	
12.	Процент учешћа банкарске групе у правима гласа члана	–	
13.	Изложеност банкарске групе према члану	–	износ кредита и потраживања по другим основама, као и потенцијалних потраживања банкарске групе од члана
14.	Састав управног одбора члана	–	
15.	Састав извршног одбора члана	–	
16.	Број запослених	–	
17.	Последња година за коју је обављена ревизија	–	
18.	Пословно име и седиште овлашћеног ревизора	–	

У _____, __. __. 20__ године

Обавештење сачинио/ла

_____
(телефон за контакте)

_____
(потпис)